

UNIDADE 11. ACTIVIDADES PARA AUTOAVALIACIÓN.

Πράξις 1:

1. Analiza e traduce os seguintes sintagmas.

1. τὰ ὅπλα πάντα τοῦ γυπός.
2. ὁ γλυκὺς βίος τῶν θεῶν.
3. μέλασι ὀφθαλμοῖς.
4. πάντων Ἑλληνικῶν ἀγώνων.
5. πολλὰς ψυχάς.
6. πάντες βασιλεῖς.
7. νυκτὶ μελαίνῃ.
8. πολλὰς καὶ μεγάλας γυναῖκας, πολλοὺς καὶ μεγάλους ἀνθρώπους.
9. χαριέσσης δόξης τοῦ σοφοῦ.
- 10 χαρίεντι ἱερεὶ τοῦ Ἀπόλλωνος.

2. Busca no dicionario as palabras seguintes e di con cales dos exercicios anteriores están relacionadas.

Heterodoxo, paleolítico, psiquiatra, dédalo, Melanesia, panoplia, glucóxeno, oftalmólogo, misóxeno, Pantocrátor

3. Analiza e traduce.

1. τῷ μὲν ὑγιεῖ σώματι πᾶν ὄφον ὑγιές (ἐστι), τῷ δὲ ἀσθινεῖ βλαβερόν.
2. τέττιξ μὲν τέττιγι φίλος, μύρμηκι δὲ μύρμηξ, ἰέρακες δ' ἰέραξιν, ἐμοὶ (de mí) δ' ἡ Μοῦσα καὶ ᾠδή.
3. οὐ παρὰ πολλοῖς ἡ χάρις τίκτει χάριν.
4. ἐφεσθαι (*infinitivo* 'acompañar', 'seguir') δὲ δοκεῖ μάλιστα τῇ ἀχαριστίᾳ ἡ ἀναισχυντία· καὶ γὰρ αὕτη μεγίστη δοκεῖ εἶναι ἐπὶ πάντα τὰ αἰσχρὰ ἡγεμών.

Πράξις 2:

4. Cal é o trazo máis curioso dos mitos sobre o deus Posidón? Que explicación se lle pode dar?

5. Que función tiñan Dioniso, Deméter e Perséfone nos Misterios?

Πράξις 3

6. De onde procede a palabra *pitonisa*?

7. Cal é a historia da palabra *panteón*?

Πράξις 4

Τῶν ὀρνίθων βουλομένων¹ ποιῆσαι βασιλέα ταῶς ἑαυτὸν ἡξίου διὰ τὸ ἄλλος χειροτονεῖν. Αἰρουμένων² ἰδὲ τοῦτο πάντων κολοῖδός πολλαβῶν ἔφη· "ἀλλ' εἰ σοῦ βασιλεύοντος ἀετὸς ἡμᾶς καταδιώκειν ἐπιχειρήσει, πῶς ἡμῖν ἐπαρκέσεις;" Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ἄρχοντας οὐ διὰ κάλλος μόνον, ἀλλὰ καὶ ῥώμην καὶ φρόνησιν ἐκλέγεσθαι δεῖ.

1. Participio absoluto en xenitivo con valor temporal.

Ἀλώπηξ λιμώττουσα ὡς ἐθέασατο ἀπὸ τινος ἀναδενδράδος βότρυνας κρεμαμένους¹, ἡβουλήθη² αὐτῶν περιγενέσθαι³ καὶ οὐκ ἠδύνατο⁴. Ἀπαλλατομένη δὲ πρὸς ἑαυτὴν εἶπεν· "ὄμφακές εἰσιν".

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων⁵ ἔνιοι τῶν πραγμάτων ἐφικέσθαι⁶ μὴ δυνάμενοι⁷ αἰσθένειαν τοὺς καιροὺς αἰτιῶνται.

1. Participio concertado explicativo. 2. aoristo pasivo de βούλομαι. 3. Infinitivo aoristo medio de περιγίγνομαι. 4. Imperfecto de δύναμαι. 5. Xenitivo partitivo. 6. infinitivo aoristo de ἐφικνέομαι. 7. Participio apositivo co suxeito.

Πράξις 5:

Εκκαλυψάμενος -ἐνεκεκάλυπτο γάρ- εἶπεν· ὦ Κρίτων, τῷ Ἀσκληπιῷ ὀφείλομεν ἀλεκτρυόνα· ἀλλὰ ἀπόδοτε καὶ μὴ ἀμελήσητε. Ἀλλὰ ταῦτα ἔσται, ἔφη ὁ Κρίτων· ἀλλ' ὅρα εἴ τι ἄλλο λέγεις.

Κρίτων συνέλαβε τὸ στόμα καὶ τοὺς ὀφθαλμούς. Ἦδε ἡ τελευταία, ᾧ Ἐχέκρατες, τοῦ ἐταίρου ἡμῖν ἐγένετο, ἀνδρός, ὡς ἡμεῖς φαῖμεν ἄν¹, τῶν τότε ὧν ἐπειράθημεν² ἀρίστου καὶ ἄλλως φρονιμωτάτου καὶ δικαιοτάτου.

1. "(como) poderíamos decir". 2. aor. pas. de πειράω 'tratar, coñecer'

SOLUCIONARIO

πρᾶξις 1:

1. Analiza e traduce os seguintes sintagmas.

1. τὰ ὅπλα πάντα τοῦ γυπός.

N.Ac. pl X. sg

“Todas as armas do voitre”

2. ὁ γλυκὺς βίος τῶν θεῶν.

N. sg. X. pl

“A doce vida dos deuses”

3. μέλασι ὀφθαλμοῖς.

Dat. pl

“para ollos negros”

4. πάντων Ἑλληνικῶν ἀγώνων.

X. pl

“de todos os certames gregos”

5. πολλὰς ψυχάς.

Ac. pl

“moitas almas”

6. πάντες βασιλεῖς.

N. pl

“Todos os reis”

7. νυκτὶ μελαίνῃ.

Dat. sg.

“Para unha negra noite”

8. πολλὰς καὶ μεγάλας γυναῖκας, πολλοὺς καὶ μεγάλους ἀνθρώπους.

Ac. Pl

“a moitas e grandes mulleres, a moitos e grandes homes”

9. χαριέσσης δόξης τοῦ σοφοῦ.

X. sg

X. sg

“dunha amable opinión do sabio”

10 χαρίεντι ἱερεῖ τοῦ Ἀπόλλωνος.

Dat. sg

X. sg

“para un amable sacerdote de Apolo”

2. Busca no dicionario as palabras seguintes e di con cales dos exercicios anteriores están relacionadas.

Heterodoxo, ἑτερος - δόξα
paleolítico, παλαιός - λίθος
psiquiatra, ψυχή - ἰατρός
dédalo, Δαίδαλος
Melanesia, μέλας - νήσος
panoplia, πᾶν - ὄπλον
glicóxeno, γλυκός - γένος
oftalmólogo, ὀφθαλμός - λόγος
misóxino, μῦσος - γυνή
Pantocrátor πᾶς (πάντο-) - κράτος

3. Analiza e traduce.

1. τῷ μὲν ὑγιεῖ σώματι πᾶν ὄψον ὑγιές (ἐστι), τῷ δὲ ἀσθενεῖ βλαβερόν.
D.sg. / C.I. N.sg. / Sx. N.sg./Atr. D.sg. / C.I. N.sg./Atr

“Para o corpo san todo alimento é saudable, para o enfermo, nocivo

2. Τέττιξ μὲν τέττιγι φίλος, μύρμηκι δὲ μύρμηξ, ἰέρακες δ' ἰέραξιν,
N.sg/Sx D.sg/CI N.sg/Atr. D.sg/CI N.sg/Sx N.pl/Sx D.pl/CI
ἐμοὶ δ' ἡ Μοῦσα καὶ ᾠδή.
D.sg/CI N.sg / <Sx.> / N.sg.

A chicharra é amiga da chicharra; a formiga, da formiga; os gabiáns, dos gabiáns; de min, a Musa e canto

3. οὐ παρὰ πολλοῖς ἡ χάρις τίκτει χάριν.
Adv. prep.+D.pl/CC N.sg/Sx Vbo A.sg./CD
Non en todos a gratitude xenera gratitude

4. ἔπεσθαι δὲ δοκεῖ μάλιστα τῇ ἀχαριστίᾳ ἡ ἀναισχυντία.
Inf. Aor. Vbo adv. D.sg./Cverb (Inf.) N.sg/Sx
καὶ γὰρ αὕτη μεγίστη δοκεῖ εἶναι ἐπὶ πάντα τὰ αἰσχροῦ ἡγεμών.
N.sg/Sx **N.sg. >** Vbo Inf. prep. + Ac.pl./CC **<N.sg. /sx.**

“Parece que a ingratidade xera sobre todo desvergonza, e esta parece ser a máxima guía en todas as accións indecentes”

πρᾶξις 2

4. Cal é o trazo máis curioso dos mitos sobre o deus Posidón? Que explicación pode dárselle?

É un deus sempre en litixio con outros para conseguir cidades e sempre perde, probablemente porque se trata dun deus da forza bruta e desordenada, que non ten cabida na ordenada relixiosidade do Estado.

5. Que función tiñan Dioniso, Deméter e Perséfone nos Misterios?

Dioniso, nos ritos órficos, e Deméter e Perséfone, nos Misterios de Eleusis, eran deuses liberadores que, a través dos ritos, transmitían aos crentes unha esperanza de salvación, liberándoos do medo á morte, e prometíanlles a posibilidade de gañar un lugar grato no outro mundo.

Πράξις 3

6. De onde procede a palabra *pitonisa*?

A palabra *pitonisa* procede de Πυθώνισσα 'Pitonisa', sacerdotisa de Apolo e intérprete dos seus oráculos. Recibiu este nome porque o deus venceu á serpe Pitón que custodiaba o lugar de Delfos. Posteriormente chamóuselle así a unha das grandes serpes e *pitonisa*, ás feiticeiras ou persoas que supostamente adiviñan o futuro.

7. Cal é a historia da palabra *panteón*?

A partir do adxectivo πάνθειος 'común a todos os deuses', composto de πᾶν 'todo' e do adxectivo θεῖος 'pertencente aos deuses', 'divino', o grego creou a expresión ἱερόν Πάνθειον 'templo consagrado a todos os deuses'. Os romanos chamaron *Pantheon* ao edificio construído en Roma en honor de todos os deuses; logo pasou a significar o monumento funerario onde se enterraban varias persoas. Porén, unha palabra como *panteísmo*, que parece antiga e feita a partir do mesmo πάνθειος e mais o sufixo -ισμός, non nos chegou do grego, senón do inglés *pantheism* e está construída a partir da expresión πᾶν ἐν θεῷ 'todo en Deus', posto que o panteísmo é unha especie de monoteísmo no que Deus e o cosmos son a mesma cousa.

Πράξις 4

Τῶν ὀρνίθων βουλομένων ποιῆσαι βασιλέα ταῶς ἑαυτὸν ἡξίου διὰ τὸ κάλλος χειροτονεῖν. Αἵρουμένων δὲ τοῦτο πάντων κολοῖος ὑπολαβὼν ἔφη· "ἀλλ' εἰ σοῦμβασιλευντος ἀετὸς ἡμᾶς καταδιώκειν ἐπιχειρήσει, πῶς ἡμῖν ἐπαρκέσεις;" Ο μῦθος δηλοῖ ὅτι τοὺς ἄρχοντας οὐ διὰ κάλλος μόνον, ἀλλὰ καὶ ῥώμην καὶ φρόνησιν ἐκλέγεσθαι δεῖ.

Cando as aves querían nomear un rei, o pavo real, xulgábase digno de que o votasen pola súa beleza. E cando todos o estaban elixindo, unha pega tomou a palabra e

*dixo: “Pero se, sendo ti o rei, unha aguia intentase atacarnos, como nos defenderías?”
A fábula mostra que se debe elixir aos gobernantes non só pola súa beleza senón
tamén pola súa forza e sensatez*

Αλώπηξ λιμώπτουσα ὡς ἐθεάσατο ἀπὸ τινος ἀναδενδράδος βότρυνας κρεμαμένους,
ἡβουλήθη αὐτῶν περιγενέσθαι καὶ οὐκ ἠδύνατο. Ἀπαλλατομένη δὲ πρὸς ἑαυτὴν
εἶπεν· “ὁμφακές εἰσιν.”

Οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι τῶν πραγμάτων ἐφικέσθαι μὴ δυνάμενοι δι’ ἀσθένειαν
τοὺς καιροὺς αἰτιῶνται.

*Unha raposa que estaba famenta, cando contemplou uns acios colgados dunha parra,
quixo apoderarse deles e non puido. E, afastándose, dixo : “Están verdes”
Así tamén algúns homes, non podendo acadar os seus obxectivos a causa da súa
debilidade, botan as culpas ás circunstancias.*

Πράξις 5:

Εκκαλυψάμενος -ἐνεκεκάλυπτο γάρ- εἶπεν. ὦ Κρίτων, τῷ Ἀσκληπιῷ ὀφείλομεν
ἀλεκτρυόνα· ἀλλὰ ἀπόδοτε καὶ μὴ ἀμελήσητε. Ἀλλὰ ταῦτα ἔσται, ἔφη ὁ Κρίτων·
ἀλλ’ ὅρα εἴ τι ἄλλο λέγεις.

*Tras se destapar -pois estaba tapado- dixo: “Critón, debemos un galo a Asclepio, pa-
gádeo e non vos esquezades”. “Farase así -dixo Critón- mira se queres pedir algunha
cousa máis”.*

Κρίτων συνέλαβε τὸ στόμα καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς. Ἦδε ἡ τελευταίη, ᾧ Ἐχέκρατες,
τοῦ ἐταίρου ἡμῖν ἐγένετο, ἀνδρός, ὡς ἡμεῖς φαῖμεν ἂν, τῶν τότε ὧν ἐπειράθημεν
ἀρίστου καὶ ἄλλως φρονιμωτάτου καὶ δικαιοτάτου.

*Critón pechoulle a boca e os ollos. Así foi, Equécrates, a fin do noso amigo, un home
que, poderíamos dicir, foi o máis excelente e máis sensato e xusto dos que coñece-
mos.*